

Odder Kommune

Giv unge en stemme

De unge skal involveres i det rusmiddelforebyggende arbejde, men der skal voksensupervision til, når de skal tage dialogen og fremføre deres holdninger. Det er udgangspunktet for et projekt i Fælles om ungelivet Odder, der bl.a. handler om at give de unge en stemme.

I Odder har man valgt at skabe et rum for fælles refleksion og dialog med de unge, hvor de både kan gøre hinanden og de voksne omkring dem klogere på, hvad der er vigtigt i det rusmiddelforebyggende arbejde. Det sker en gang om året, når Fælles om ungelivet Odder inviterer de unge til en workshop, hvor de med udgangspunkt i lokale data skal komme med deres bud på, hvordan man laver den mest effektive rusmiddelforebyggelse. Formålet er at give de unge et realistisk indblik i forskellige aspekter af ungelivet i Odder, som fx kan aflive flertalsmisforståelser, men også at sikre, at de strategier og indsatser, der udvikles og sættes i gang i kommunalt regi og i lokalsamfundet, er baseret på erfaringer direkte fra de unge.

Vigtig læring

Ved at lytte til de unges perspektiver og inddrage dem i det rusmiddelforebyggende arbejde styrkes oplevelsen af involvering, forståelsen for indsatser og ejerskabet. Det er de voksne omkring de unge, der har ansvaret for forandringen – men det er unge selv, der kender til løsningerne.

Ungeinvolveringen sker desuden i erkendelsen af, at de unge ofte selv er drivkraften bag sociale forandringer, og at det derfor er vigtigt at skabe ejerskab hos de unge. Med et konstruktivt fokus opfordres unge til at komme med forslag til, hvordan man fx kan mindske druk og ændre alkoholkulturen, så vi sammen kan beskytte unge og skabe et godt og sundt ungeliv. Det har bl.a. resulteret i, at næsten 700 unge i Odder har givet deres bud på, hvordan man kan løfte visionen om et godt ungeliv, hvor rusmidler ikke spiller en markant rolle. Konkret er det fx blevet til otte gode råd fra de unge til deres forældre, som sidenhen er blevet indarbejdet i oplæg til forældrene. Derudover har 145 unge givet bud på, hvordan man sikrer øget deltagelse i fritidslivet, 175 unge har givet bud på, hvordan man mindsker druk, og 220 unge har givet input til Sundhedsstyrelsen om tiltag, der påvirker alkoholkulturen – et bidrag, der i øvrigt er blevet sendt til departementet i Indenrigs- og Sundhedsministeriet og nu indgår i det politiske arbejde.

Odder Kommunes råd til andre kommuner

- Tilrettelæg workshops, der fremmer åben dialog og inddragelse.
- Inddrag og giv unge en stemme – men vær samtidig opmærksom på ikke at give unge ansvaret for kulturen – eller at skabe ændringer heraf. I Fælles om ungelivet er unges stemme væsentlig, men kulturforandringen er vi fælles om – og i sidste ende de voksnes ansvar.
- Præsenter data på en måde, der er relevant og forståelig for unge, og som perspektiverer den danske alkoholkultur i forhold til andre lande.
- Sørg for, at de unges stemmer bliver hørt i lokalsamfundet.
- Brug de unge som en ressource i udviklingen af politikker og strategier.

Sådan gør de i Odder

Programlederen i Fælles om ungelivets kommunale organisering holder oplæg og faciliterer dialog på årlige temauger i kommunens 10. klasser, i alle 1.g-klasser samt på den Forberedende Grunduddannelse (FGU). Temaerne varierer, men det kan fx være "unges alkoholkultur". Konkret sker der følgende:

- I forbindelse med en årlig temauge, initieret af "Spot on-netværket" i Odder, holder programlederen et kort oplæg, hvor der bl.a. præsenteres relevante lokale og nationale data omkring et tema.
- Programlederen organiserer efterfølgende gruppediskussioner og cirkeløvelser for at fremme dialogen.
- Programlederen opsamler alle idéer og forslag i et dokument, der både bruges til at synliggøre for de unge, at deres holdninger og input betyder noget, men også til at påvirke det politiske arbejde på området lokalt og nationalt.

"Det er os voksne, der har ansvaret for kulturforandringen – men de unge kender ofte til løsningerne og er mere modige i deres tilgang, end vi voksne forestiller os. Mange unge ønsker en anden alkoholkultur, og når der spørges ind til, om deres mindre søskende skal vokse op i den samme alkoholkultur, som de er en del af nu, så er svaret meget ofte: Nej helst ikke – men det er træls, hvis det går ud over mig selv."

Kristian Kilt, programleder for Fælles om ungelivet Odder